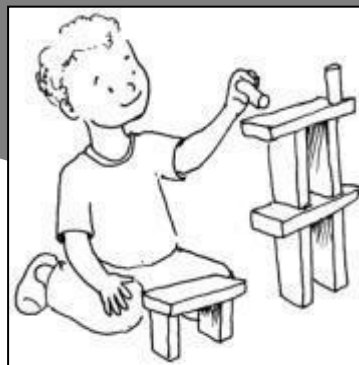

Set aktivnosti

5

Set aktivnosti broj 5

Aktivnosti za opismenjavanje

Čitanje i pisanje

Pomozite vašem djetetu da postane čitalac i pisac.

Zapišite riječi svog djeteta kako biste mu pomogli da poveže slova i glasove:

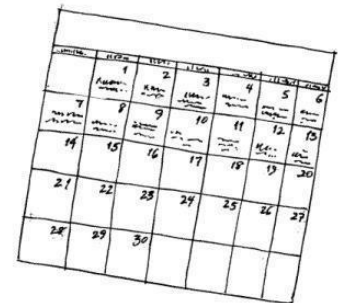
- Polako izgovarajte riječ dok je zapisujete.
- Naglasite glasove kojima počinju, koji su u sredini i na kraju svake riječi.

Kalendar događaja

Razgovarajte o onome što ćete zapisati.

Da li vaše dijete ispravno čuje prvi glas u riječi koju zapisujete?

Može li reći kojim slovom se bilježi taj glas? Ukoliko ne zna, recite mu naziv slova koje zapisujete.

1. Pročitajte pjesmicu

Pročitajte pjesmicu. Pročitajte je ponovo. Zamolite dijete da "čita" sa vama. Pokazujte na svaku riječ koju zajedno izgovarate.

Prestanite sa čitanjem kada dođete do zadnje riječi u stihu. Može li vaše dijete reći koja je zadnja riječ?

Razgovarajte o pjesmiici. Evo nekih pitanja koja bi mogli postaviti:

- Gdje se odvija radnja iz pjesmice?
- O čemu se govori u pjesmiici?
- Da li ti se pjesmica sviđa? Zbog čega ili zbog čega ne?

Završni glasovi

Pronađite riječi u pjesmici koje se završavaju istim glasom. Pokažite ih. Izgovorite ih.

Šta je vaše dijete primijetilo u vezi sa slovima na kraju ovih riječi? Zna li reći nazive tih slova? Može li se sjetiti drugih riječi koje se završavaju istim glasom?

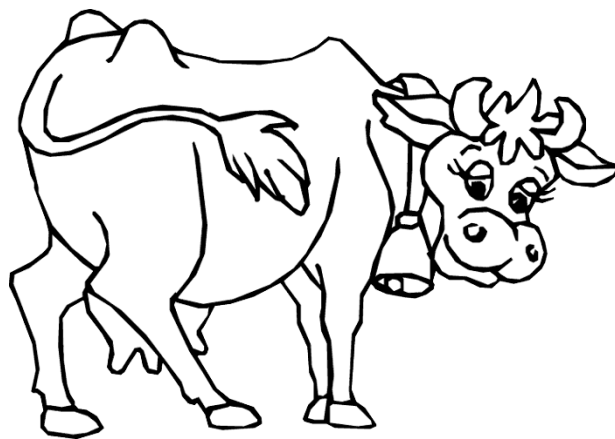
Možete zapisati te riječi. Da li se završavaju istim slovom/slovima?

Da li si znala?

Riječi koje se rimuju završavaju se istim glasom ili slovom.

- **Sir–mir** su riječi koje se rimuju.
- **Kosa–bosa** su riječi koje se takođe rimuju.

Mali tužni pastiru,
zapuši u rog,
ovca je na livadi
u žitu je krava.
Šta li pastir radi?
Legao pod stog
i u miru spava.

2. Ispričajte priču, zapišite priču

Ispričajte djetetu kratku priču. Može li je dijete prepričati? Evo nekih pitanja kojim mu možete pomoći da to uradi:

- Šta se prvo dogodilo? Šta se dogodilo poslije toga?
- Kako izgleda lik (likovi) iz priče? Šta taj lik (likovi) osjeća?
- Kako se priča završava?

Napravite knjigu sa tom pričom. Postupite na slijedeći način:

- Presavijte list papira na pola.
- Može li dijete smisliti naslov (ime) za priču? Zapišite ga na koricama.
- Razgovarajte o tome šta bi dijete moglo naslikati u vezi sa pričom. Neka na svakoj stranici naslika nešto. Vi možete, pri dnu stranice, zapisati šta je dijete govorilo dok je crtalo.
- Zamolite dijete da svoju novu "knjigu" pokaže ukućanima ili prijateljima.

Prilagodite ovu aktivnost tako da ona odgovara vašem djetetu

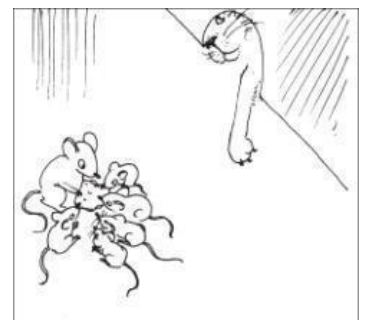
Ukoliko je dijete **nesigurno u pogledu crteža za priču**, ohrabrite ga. Pomozite mu da razumije šta znači ilustrovati priču i zavoli crtati.

Ukoliko vaše dijete **voli da crta**, osmislite još jednu priču koju će dijete ilustrovati. Dijete se može poslužiti slikama da bi priču ispričalo svojim prijateljima.

3. „Pročitajte“ sliku

Pokažite djetetu sliku mišje porodice i mačke (5B). Zamolite dijete da ispriča priču. Evo nekih pitanja koja mu mogu pomoći da započne sa pričom:

- Ko se nalazi u mišjoj rupi?
- Zbog čega veliki miš gleda prema otvoru mišje rupe?
- Šta miš donosi u rupu?
- Zbog čega mačka pruža šapu u mišju rupu?

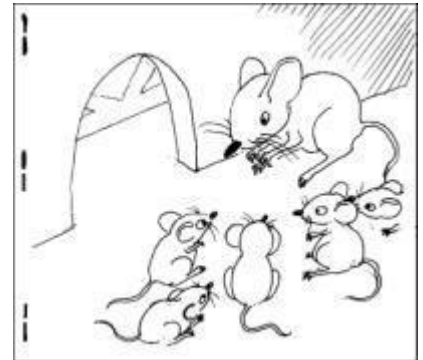
- Šta mačka misli?
- Šta misle miševi dok jedu sir?

4. Napravite knjigu

Izrežite kvadratiće. Izmiješajte ih.

Može li dijete ponovo složiti slike pravilnim redoslijedom i ispričati priču?

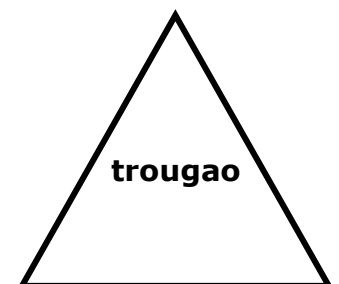
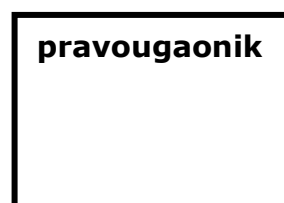
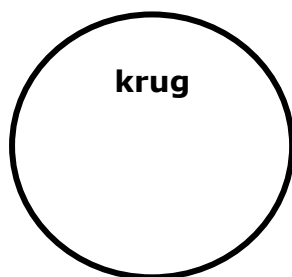
- Šta kaže veliki miš?
- Šta kaže mačka?
- A mišići? Priheftajte kvadratiće sa slikama kako biste napravili knjižicu. Kome dijete želi pokazati knjigu i ispričati pričicu?

Matematičke aktivnosti

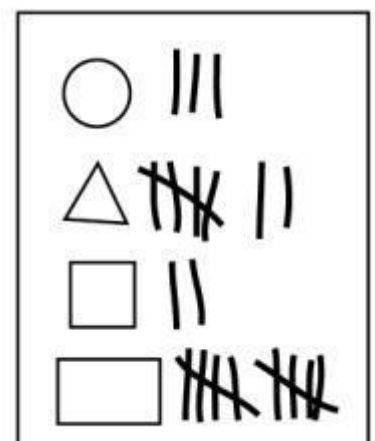
Oblici/Likovi

Oblici se nalaze posvuda. Dijete možete podučiti oblicima pokazujući mu predmete kojima se svakodnevno služite.

1. Lov na oblike

Hodajte po stanu. Zajedno tražite različite oblike. Zatim prošetajte po susjedstvu i potražite još likova.

Koje oblike vidite:

- U prodavnici?
- Na zgradama?
- Na ulici?
- Na automobilima i kamionima? Nacrtajte sve oblike koje vaše dijete pronade. Zna li dijete nazive tih oblika? Pored svakog oblika stavite oznaku svaki put kada dijete pronade takav oblik u svom okruženju.

2. Zakotrljajte oblike

Zajedno sakupite predmete različitih oblika. Neki od njih se mogu kotrljati. Možete li pronaći sve predmete koji se mogu (za)kotrljati? Razgovarajte o tome zbog čega se neki oblici mogu kotrljati.

Evo nekih pitanja koja vam mogu pomoći da započnete:

- Šta je zajedničko svim predmetima koji se kotrljaju?
- Po čemu se razlikuju od predmeta koji se ne mogu kotrljati?

3. Pročitajte sliku

Pokažite svom djetetu crtež autobusa (5C). Šta dijete vidi?

Smislite nekoliko zagonetki da ih dijete odgonetne: Evo nekoliko zagonetki za početak:

- Vidim nešto pravougaonog oblika. Nalaze se na stranama autobusa. (prozori)
- Vidim četiri kruga, dva su velika a dva mala. Šta je to? (gume)
- Vidim veliki krug sa trouglovima na rubovima. Nalazi se na poleđini autobusa. Šta je to? (sunce)
- Vidim veliki pravougaonik na zgradi. Na njemu je kružić. Šta je to? (vrata)

Zna li dijete postaviti zagonetke da ih vi rješavate?

Dijete može obojiti crtež i pridodati ga svojoj kolekciji.

4. Poigrajmo se oblicima

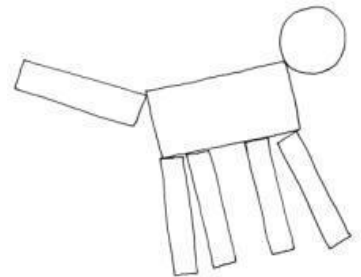
Pripremite se:

- Neka dijete oboji oblike sa stranice 5E.
- Izrežite karte sa oblicima.
- Izrežite karte sa brojevima. Okrenite ih.
- Kao figurice koristite neke male predmete poput dugmadi ili novčića.

Odigrajte igru:

Prvi igrač:

- Okrene kartu sa brojevima i pročita broj sa karte.
- Za toliko se pomijera po poljima table za igru.
- Izgovara naziv oblika na polju na kom se figurica zaustavlja.
- Uzima kartu sa tim oblikom.
- Zatim je red na drugog igrača.
- Kada svi igrači stignu do mišje rupe treba da prebroje i razvrstaju oblike koje su sakupili.
- Ko ima više krugova? Ko ima više pravougaonika? Više trouglova? Više kvadrata?
- Upotrijebite oblike da biste napravili sliku.

5. Napravite uzorke služeći se oblicima

Iskoristite oblike iz igre i napravite uzorke.

Neka dijete složi na sto krug, kvadrat, krug, kvadrat, krug.. Zajedno "pročitajte" uzorak izgovarajući naziv svakog od oblika.

Zna li dijete složiti novi uzorak? "Pročitajte" taj novi uzorak zajedno.

Prilagodite ovu aktivnost tako da odgovara vašem djetetu

Ukoliko **slaganje uzoraka predstavlja poteškoću** za dijete, pomozite mu da razumije pojam uzorka. Postavite 2 trougla i zatim krug u nizu. Objasnite da uzorak čine 2 trougla i 1 krug. Zatim iza kruga stavite 2 trougla i upitajte: "Koji oblik sada ide?" Ponavljajte sve dok dijete ne shvati pojam uzorka.

Ukoliko **vaše dijete voli praviti uzorke**, zamolite ga da počne sa uzorkom i od vas traži da nastavite slagati predmete pod atom uzorku.

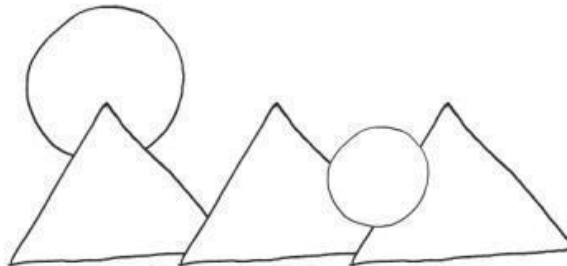
6. Napravite kolaž od oblika

Služeći se izrezanim oblicima (5E) iscrtajte te oblike na ostacima papira.

Izrežite oblike. (Obojeni ili papir sa uzorkom učiniće kolaž zanimljivijim.)

Dajte djetetu list papira ili komad kartona za podlogu kolaža.

Zna li dijete naljepiti izrezane oblike na podlogu kako bi oblikovalo crtež ili sliku?

Povezivanje matematike i aktivnosti opismenjavanja

Kuhinja je predivno mjesto za učenje

- Napravite listu za kupovinu. Vaše dijete može zapisati neke riječi ili nacrtati crtež. Ponesite listu u prodavnicu. Da li se vaše dijete zna služiti listom kako bi pronašlo ono što treba kupiti?
- Ukoliko prilikom kuhanja koristite recept, čitajte ga naglas dok pripremate jelo. Objasnite djetetu da riječi iz recepta kazuju šta treba da uradite i koje namirnice da koristite.
- Dopustite djetetu da dodaje sastojke i miješa ih.
- Da li mjerite količinu sastojaka? Pokažite djetetu kako da napuni mjerice i kašike. Neka vam pomogne da se svi sastojci izmiješaju. Koji od sastojaka ste najviše koristili? Po čemu to dijete zna?

Ostale ideje koje bi mogli isprobati . . .

Ukoliko se vaše dijete često služi mjericama i kašikama, možete započeti da ga podučavate **dijeljenju**:

- Ukoliko vam je potrebna šolja neke tečnosti, dajte djetetu polovinu te mjere. Pomozite mu da izračuna koliko je još potrebno da napuni tu šolju za mjerenje.
- Ukoliko se receptom traži polovina pakle putera, dopustite djetetu da je prepolovi. Zatim te komade stavite jedan uz drugi. Oba komada putera su iste dužine!